

KOLARE ELLER COOLARE

En cool kolare ! Mats Bergqvist från Rötbacken i Åsen, Liden. Foto: Arne Johans-

Om inte en utlandsresa lockar under semestern – vad gör man då? Ja, man kan förslagsvis bygga en kolmila! (Sic !) Det var precis vad Mats Bergqvist från Rötbacken i Åsen, Liden gjorde under sin sommarsemester.

Mats har varit skogsarbetare hos Vattenfall i ca 35 år. I flera år har han funderat på att bygga en kolmila. Ja, i alla fall prova om det går att få fram egen träkol. Under hösten 2008 tog idén form och blandveden till milan höggs på egen mark. Under våren 2009 kapades veden i bestämda längder och travades för att torka. Skogsmannen Vidar Viksten från Indal blev diskussionspartner och många timmars ”googlande” på Internet gav många tips.

Lennart Henriksson upplät mark vid uppfarten till Vättaberget och i mitten av juli restes veden och milan täcktes med matjord och torv. Torsdagen den 16 juli ”värmdes milan” under stor spänning. Enligt gammal sägen fick man inte säga att milan tändes, då kunde allt gå på tok och milan brinna upp. Allt gick dock väl och hon (milan) skötte sig väl under den kommande månaden. Hon kan vara lite lurig så milan vaktades dag som natt. Det som tog längst tid var att få milan att svalna. Sön-

*Milan är täckt med matjord och torv och kolningen fortskrider planenligt.
Foto: Arne Johans-son.*

Resning av den blivande kolmilan. Foto: Fredrik Bergqvist

dagen den 23 augusti vågade man öppna kolmilan och resultatet var strålande. Om man nu kan säga så om gråsvart träkol.

Av 18 kubikmeter ved hade det blivit 5 kubikmeter träkol. Till grillsäsongen nästa år kommer träkolen att säljas av Lidens Hembygdsförening i en prydlig (specialdesignad) påse på Vättaberget. Förresten Mats - är det inte en rolig klapp redan till jul?

Kolningsprocessen är avslutad och milan öppnas med spänning. Foto: Fredrik Bergqvist.

Foto: Fredrik Bergqvist

Ett stort antal turister och även folk från bygden har besökt kolmilan och många har hjälpt till med än det ena och än det andra. Mats blev ingalunda övergiven vid sin kolmila under semestern och han är mycket noga med att ge ett stort tack till alla som har medverkat.

Lidens Tidning träffar Mats när uppställningsarbetet pågår för fullt. Denna initiativrika man har säkert nåt i kikaren för nästa år. Frågan är bara vad. "Har du nya planer för nästa semester?" "Jag funderar på att eventuellt sätta upp en tjärdal!" är Mats omedelbara svar. Undertecknad är tacksam för det valet, eftersom tjäran luktar betydligt angenämare än lukten från kolmilan. Det tog en vecka efter besöket att vädra ut den stickande lukten. **Men det var äventyret värt.**

*Arne Johansson
Järkvissle*

Enligt Nationalencyklopedin är: kolning, framställning av träkol av ved och annat biologiskt material. Kolning innebär ofullständig förbränning vid reducerad lufttillförsel eller genom upphettning, varvid bl.a. cellulosa och lignin bryts ned och flyktiga ämnen bortgår. Den kan utföras i kolmila (skogskolning) med ett energiutbyte av 40–50 %.

*En udda julkapp?
Pris: ca 3:-/liter
träkol.*

*Foto:
Arne Johansson.*

Nöjda kolare vid milans rivning. Fr vä: Fredrik Bergqvist, Torsten Källman, Tomas Eriksson och Mats Bergqvist. Foto: Arne Johansson

NU KÖR VI IGEN.....

GUSSJÖPIMPELN 6 MARS 2010

Info: www.gussjopimpeln.se

